

FAİK REŞİT UNAT

1899 - 1964

FAİK REŞİT UNAT (1899-1964) VE BİBLİYOGRAFYASI

MUZAFFER GÖKMAN

Faik Reşit UNAT (1899-1964) : Merhum *Faik Reşit Unat*'ı ilk defa, İstanbul'da Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğünde tanıdım. Türkiye'de ilmî esaslara uygun yolda hazırlanacak olan bir bibliyografyanın yayınlanması ve buna gerekli dokümanın memleket içinde tam ve eksiksiz olarak toplanabilmesi görevi bu müesseseye verilmmişti.

İstanbul'da Ebussuud Caddesindeki İlkokulda faaliyete geçen bu müessese, bilâhare yine İstanbul'da Ankara Caddesinde Tersane Emini Yusuf Ağa'nın yaptırdığı Sübyan Okuluna taşınmıştı. 2 Temmuz 1934 tarihinde yürürlüğe giren kanunu yürütmekle görevli müessesenin başında, memleket irfanına çeşitli hizmetleri dokunan ve en verimli çağında kaybettiğimiz *Selim Nüzhet Gerçek* (1891-1945)¹ bulunuyordu. Yeni kurulan müessese maddî imkânsızlıklar içindeydi. Yayınlamakla mükellef olduğu Türkiye Bibliyografyasını muntazaman kitap sevenlerin, okuyanların önüne koymak, memlekette kitap ölçüsünü verebilmek için türlü güçlüklerle karşılaşılıyordu.

O gün de, bugün olduğu gibi Basma Yazı ve Resimleri Derleme Müdürlüğü, Millî Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğüne bağlıydı. Selim Nüzhet Gerçek her müşkülde, her duraklamada, Bakanlık Yayın Müdürü Faik Reşit'i yanında buluyor, her gün müessesede O'nun adı konuşuluyordu. Derleme Müdürlüğünün bu intikal devresi içinde türlü ihtiyaçları, uzun yazışmalarla halledilebilecek gibi görülen türlü konular, Faik Reşit ile *Selim Nüzhet* arasında yapılan bir telefon konuşmasıyla hallediliyor, derlemenin önemi memlekete yerleşiyor ve Türkiye Bibliyografyası da muntazaman yayınlanabiliyordu.

Türkiye Bibliyografyası ile yakın ilgisi olan ve onun başarıya ulaşması için didinen *Faik Reşit*, bir süre sonra İstanbul'a dairemize

¹ FAİK REŞİT UNAT : *Selim Nüzhet Gerçek*. Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni. Cilt: 2, sayı: 1, s. 40-43.

de geldi. Koltuğunun altından hiç ayırmadığı türlü notlarla dolu küçük çantası, güler yüzü, giyiniş ve hareketlerindeki intizamı, hayat dolu konuşmaları bugün gibi gözlerimin önündedir. Derleme Müdürlüğünün genç ve kıdemsiz bir memuru olarak elimizi sıkış ve iltifatta bulunmuştu.

Otuz yıl evvel başlayan bu tanıma, kısa bir süre sonra Derleme Müdürlüğü memurluğundan ayrılarak İstanbul Kütüphanecileri arasına katılmamdan sonra da hiç eksilmeden, bir ağabey kardeş havası içinde devam etti. Kısa süren Millî Eğitim Bakanlığı Kütüphaneler Genel Müdürlüğü vekâleti sırasında, İstanbul kütüphanelerine de eğilmek imkânını bulan, bugünkü adıyla Beyazıt Devlet Kütüphanesinde İstanbul kütüphanecileriyle yaptığı çeşitli sohbetlerde, bu müesseseleri de yakından tanıyan bir insan olduğu intibamı bıraktı.

* * *

3 Nisan 1899'da İstanbul'da doğan *Faik Reşit*'in babası topçu albayı Mehmet Reşat Bey, annesi Şükriye Hanım'dır. Edirne Darülfan Özel Okulunda, Fatih Askerî Rüşdiyesinde, İstanbul Amerikan Kollejinde, Bursa ve İstanbul Öğretmen Okulunda okuyarak 1917'de bu son okuldan mezun olmuştur.

Faik Reşit'in yakın dostu *M. Rauf İnan*'ın *Ulus* Gazetesinde yazdığı "*Karakter Adamı : Faik Reşit Unat*"² başlıklı yazısında o'nun öğrenciliğinden şöylece söz edilir. "... Bir eğitim ve bilim adamıydı, demiştim. Çocukluğunda da öyle imiş *Faik Reşit*. 12-13 yaşında girdiği *Robert Kolejde*, daha ilk günlerde dersler arasında bizim kendi tarihimizin olmadığını görünce, sınıf arkadaşlarının buna dikkatini çekmiş : Millî tarihimizi biz kendimiz bir ders gibi ele alıp öğrenmeliyiz; teklifinde bulunmuş, dediğini yapmış, bu işe koyulmuş daha o zaman otodidaktmış. Çocukluğunda başlayan bu aydın bilinçle eğitim, bilim ve kültür onda üzerine giydiği güzel bir elbise değil, karakterinde ve kişiliğinde her zaman açılan bir aydınlıktı, her eğitim, bilim ve kültür insanımız için istenmiye değer bir ertemdi onda..."

Birinci Dünya Savaşında yedek subay olarak hizmetini yapan *Faik Reşit*, savaşın bitiminden sonra 1919-1923 yılları arasında İstanbul'da; Büyük Reşit Paşa Okulunda ulâ ve mutavassıta'nda öğretmenliğe başlamış ve eğitim çerçevesindeki hizmetleri, Mirgün ilkokulunda, Ortaköy Darüleytamında, Bursa Hoca Ali Zade Okulunda,

² *Ulus* Gazetesi, 16 Mayıs. 1964

Bursa Çelebi Sultan Kız Okulunda öğretmenlik ve müdürlük olarak devam etmiştir.

1923-1926 yılları arasında Millî Eğitim Bakanlığı Orta Öğretim Genel Müdürlüğünde mümevizlik, Ankara İmam-Hatib Okulunda, Ankara Musiki Muallim Okulunda müdür muavinliği, 1926 yılından 1941 yılına kadar Millî Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürlüğü görevinde, yine bu süre içinde Ankara Erkek Lisesinde, Ankara Muallim Mektebinde, Ankara Erkek Orta Okulunda, Ankara Gazi Lisesinde tarih ve coğrafya öğretmenliği yapmıştır.

1927-1928 yıllarında ilk Tedrisat Dairesinde Halk Terbiyesi Şubesi Müdürlüğünde, 1939'da Kütüphaneler Müdürlüğü vekâletinde bulunan *Faik Reşit*, bütün bu çeşitli işleri arasında eksik öğrenimini de tamamlamak imkânını bularak 1940 yılında Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinden de mezun olmak imkânını yaratmıştır.

1941-1946 yılları arasında, Millî Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu üyeliği, 1946-1948'de Yüksek Öğretim Genel Müdürlüğünde bulunan Unat, 1948'den 1957'ye kadar Gazi Eğitim Enstitüsünde Türk Devrim Tarihi ve Türkiye millî eğitim teşkilâtı ve tarihi derslerini okutmuş, 1957 yılı sonunda kendi isteğiyle emekliye ayrılmıştır.

* * *

Değerli meslekdaşım *Sami Nabi Özerdim*'in "*Faik Reşit*"³ başlıklı yazısında : ". . . . . cenaze töreninde, seçkin bir kalabalığın arasında ilerlerken, arkadan bir ses, diyordu ki : -İhsan Sungu'dan sonra millî eğitimin en büyük kaybı. . . . - Faik Reşit Unat eğitim tarihimiz, özellikle devrim tarihimiz üzerinde derinlemesine çalışmaları olan bir düşünürdü. Çevresinde yalnız kitapları ve yazularıyla değil, her baş vurana göstericikleriyle de yararlı olan kimseler arasındaydı. O'nu tanıdığım zaman -yirmi yıldan çokça olacak- Millî Eğitim Bakanlığı Yayın Müdürü idi. Bir müşkülümü çözmek için bana kitaplığını cömertçe açmıştı. Onunla son kez -her halde bir ay kadar önce- telefonla görüştüğümüzde de, yine engin bilgisine baş vurmuşum. Ödevini bitirmiş göçmüş kimseler için bile "büyük kayıp" deyimini kullanırız. Faik Reşit Unat için bu söz yerli yerindedir. Yedi-sekiz yıldır hasta kalbiyle savaştaydı. Ama, yaşayışına aldanmıyorsam özen gösteriyordu. Bu özeni okuyup yazmada bozmuş olduğunu o gün söyleyenler oldu. . . . ."

³ Ulus Gazetesi, 27 Nisan. 1964

Türk Dil Kurumu'na 1932, Türk Tarih Kurumu'na 1938, Türk Coğrafya Kurumu'na 1942, Unesco Türkiye Millî Komisyonuna 1957'de üye olan ve Balkan Memleketleri Kültür Araştırmaları Konseyinde Asbaşkan, Unesco Türkiye Millî Komisyonunda Yönetim Kurulu Başkan vekili olan *Faik Reşit*'in araştırmacılığını, titizliğini belirten Kitap Belleten'de yayınlanan, kitap ve kütüphane dostlarından Avukat *İsmail Arar*'ın "*Faik Reşit Unat'ta Öldü*" başlıklı⁴ yazısını beraberce okuyalım :

—.,.geçen mart ayı ortalarında bir sabah, Ankarada İstanbul Muallimler Birliğinin yayınladığı *Bilgi Dergisi* koleksiyonlarını incelemek üzere Millî Kütüphaneye gittiğimde dergileri *Faik Reşit Bey*'in incelediğini söylediler.

Özel bir yerde çalışmakta olan merhum bana kendisinin *Türk Yurdu*'ndan önce türkçü fikirleri yaymak üzere yayınlanan *Bilgi Dergisi*'ni istediğini, yanlışlıkla ötekini getirdiklerini söyledi. Yan yana iki ayrı masada çalışmalarımıza devam ederken de *Muzaffer Gökman*'ın hazırladığı *Atatürk Bibliyografyası* hakkında *Belleten* için yazdığı yazının provalarını göstererek burada aynı konuda benim yayınladığım kataloğa da değindiğini açıkladı.

O gün öğleden sonra *Tarih Kurumu Kütüphanesinde* tekrar karşılaşmamız şakalaşmamıza yol açtı. Benim için pek kıymetli bir hâtıra olan bu karşılaşmalar aynı zamanda üstadın ne kadar titiz bir çalışma metodu olduğunu izlememe yardım etti. . ."

* * *

Çeşitli idarî işleri arasında okumaya, yazmaya vakit bulabilen, eski bir deyimle "*kendi kendisini yetiştiren*" *Faik Reşit*'in ilk yazı hayatının nereden başladığını pek *Muhterem Mediha Unat Hanımefendi*den öğreniyoruz. Bu, yazımızın bibliyografya bölümünde görüleceği üzere, daha ziyade idarî bir yönü olan ve fakat *Faik Reşit*'in tertip ve tanzimdeki maharetini de gösteren 1927 tarihinde yayınlanmaya başlıyan "*Maarif Düsturu*" dır. Bu hale göre *Faik Reşit*, okuldan mezun olup askerliğini de bitirdiği 1919 yılından 1927 yılına kadar yalnız öğretmen; *bir yandan yetişen, bir yandan yetiştiren bir öğretmendir.*

İlk ve ortaokullar için yayınladığı *tarih ve coğrafya* kitapları, çeşitli *harita* ve *atlaslar* arasında, *çeviriler, tebliğler, eleştirmeler* arasında, millî eğitim tarihimiz yanında, *Atatürk Bibliyografyası* ve *Türk Devrim Tarihi* ile ilgili konuların da *Faik Reşit*'in çalışmaları arasında özel

⁴ Kitap Belleten, 1 Nisan 1964 (Nr. 10 (34)).

ve önemli bir yer tuttuğu görülmektedir. Unat, *Atatürk*'ü çok incelemiş, *Tarih Belleten*'de bu konuda çeşitli makaleleri yayınlanmış, ayrıca Server İskit'in yayınladığı Aylık Ansiklopedi'de yer alan 28 makede, diğer çeşitli dergilerde, yazımızın bibliyografya bölümünde görüleceği üzere Atatürk, Türk devrimleri üzerine çok derinlemesine eğilmiştir.

İslâm Ansiklopedisinin 10 ncu fasikülünün tamamını kaplıyan *Atatürk* maddesini yazan kurula dahil bulunan *Unat*'ın, "*Atatürk Bibliyografyası*" ile ilgili çalışmalarının müspet bir sonuca yönelmemiş bulunması onu daima üzümüş, onun için bir ızdırap kaynağı olmuştur. Atatürk'ün 25 nci ölüm yıldönümü dolayısıyla Millî Eğitim Bakanlığı Atatürk serisinin 2 no.lu yayını olan "*Atatürk ve Devrimleri Tarihi Bibliyografyası*" adlı eser için Belleten⁵'de yazdığı eleştirmede, bu üzüntüsünü belirtmek lüzum ve ihtiyacını duymuştur.

"..... *Bu alanda bugüne kadar yapılmış olan, kitap halindeki, başlıca çalışmaları da hatırlamakta fayda görmekteyim. İlk olarak bu konudaki bir eserin hazırlayıcısı sıfatıyla bu satırların yazarı, Türk Tarih Kurumu yayınları plânında adı gösterilmiş bulunan, bir kaç yıllık devamlı bir çalışmanın mahsulünü, maalesef bir yangınla kül olduğunu görmek talihsizliğine uğramış bir kimsedir*<Not : On formayı aşan türkçe kısmı sayfa halinde, yabancı dillerdeki bölümleri kısmen forma kısmen kolon halinde dizilmiş olan -Atatürk Bibliyografyası- (Belleten, sayı : 21 - 22, Ocak - Nisan 1942, Türk Tarih Kurumu yayınları, VII. seri, no. 7) tashihli ve ilâveli provaları ile bunların esasını teşkil eden fişler ve notlar, 23 Aralık 1947 tarihinde Maarif Vekâleti binası yangınında tamamen yanmış bulunmaktadır>ve bu sebeble de konunun oldukça içinde yaşamış olarak, aynı alanda yapılmış çalışmaların güçlüğüne ve yoruculuğunu da yakından tanımaktadır....."

* * *

Emekli olduktan sonra kendisini tamamiyle, okumaya, araştırmaya ve o nisbette de yazmaya veren *Faik Reşit*, İstanbul'a her gelişinde kütüphanemize uğrar, koltuğunun altından hiç ayrılmıyan küçük çantasından Sahafklar Çarşısında keşfederek satın aldığı kitap ve kitapçıkları gösterirdi. Türk kütüphanecilik tarihiyle yakın ilgimizi bildiğinden, araştırmaları arasında tesadüf ettiği belgelerden bizleri

⁵ Belleten Cilt: xxviii, (Ocak 1964), Nr. 109

haberdar eder ve ondan sonra küçük fişlerini çıkararak bu defa kendisinin aradığı kitap ve saire için yardımımızı rica ederdi.

Çok iyi hatırlıyorum bir kaç yıl evvel Sahaflardan satın aldığı küçük, fakat bulunması çok müşkül bir kaç buroşür ile yakından ilgilendiğimi gördüğü zaman;

— *Üzülme Muzaffer... demişti. Ben bunlar üzerindeki çalışmalarımı bitireyim, sana gönderirim.*

Bir kaç hafta sonra bu küçük kitapçıklar, *Beyazıt Devlet Kütüphanesinin* envanterine kayıtlanıyordu.

Son zamanlarda, “*Türkiye Eğitim Sisteminin gelişmesine tariht bir bakış*” adıyla yayınlanmak üzere olduğunu memnuniyetle öğrenmiş olduğumuz yeni bir açıdan Türk Maarifini eleştiren bir eserle uğraşıyordu. Her gelişinde elindeki fişlerin gâh çoğaldığını, gâh azaldığını görüyorduk. Eseri için fotoğraf arıyor, doküman arıyor, eski gazete nüshalarını arıyor, durmadan usanmadan arıyordu. Bugün Millî Eğitim Bakanlığı yayınları arasında yer almak üzere bulunan eserinin ardında daha, daha niceleri vardı.

— *Tezgâhta yine neler var?...*

diye sorardım. Aramızda her eser bir gemi, bitmesi de denize inmesi idi.

Güler, memnun olur... bizleri eseri üzerinde derinleşmiye götürürdü.

10 Nisan 1964 cuma sabahı gazetede *Faik Reşit Unat*'ın ölüm haberini okuduğum zaman içimde derin bir acı duydum⁶.

Daha beş gün evvel telefonla konuşmuştuk. Daha doğru bir deyimle, ağabeyimiz büyük bir kadirşinaslıkla bizi aramıştı kütüphaneden.

— *Muzaffer... demişti. Bu sefer çok kısa oldu. Sana uğrıyamadım. Bir daha sefere bol bol konuşacağız. Bana şimdiden kütüphanede yer ayır. Sana, Atatürk bibliyoğrafyan için iki tane de kitap buldum. Onları da beraber getireceğim. Bundan sonra sen yürüteceksin bu çalışmayı....*

Tanrı'dan sağlıklar ve iyilikler diliyerek gözlerinden öperim diyerek bitirmişti... konuşmasını.

* MUZAFFER GÖKMAN : *Faik Reşit Unat*. Akşam Gazetesi 12 Nisan 1964.

Özerdem'in dediği gibi; zengin bir kütüphanesi ve hele arşivi kalmış olmalıdır. Bereket versin ki oğlu da; Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Öğretim Üyesi ve Dışişleri Bakanlığı Hukuk müşavirlerinden Doç. Dr. İlhan Unat da bir ilim adamıdır, bu kütüphane ve arşiv onun ölümünden sonra da memleket hizmetinde devam edecektir.

Hizmetleri her zaman saygı ile anılacak Faik Reşit Unat'ı, ne yazık ki memleket irfanına daha pek çok hizmetler göreceği bir çağda kaybettik.⁷

Hâtırası önünde saygıyla eğiliyoruz.

B İ B L İ Y O Ğ R A F Y A S I

I. Okul kitapları

II. Telif, çeviri, tertip, toplama ve hazırlamaları

III. Komisyon halinde hazırlanan eserler ve ansiklopedik çalışmalar

IV. Tebliğler

V. Atlas ve haritalar

VI. S ü r e l i yayınlardaki yazılar

VII. Yayınlanmak üzere olan veya yayınlanmak üzere hazırlanan yazıları.

I

OKUL KİTAPLARI

- Selen, H[amit] S[adi] - UNAT F[aik] R[eşit] : Coğrafya İş Atlası, Asya-Afrika.
 1 nci Defter. İstanbul 1939 Devlet Matbaası. 2 + 13 S. 4°. F. 10 kr.
 ————— : 2 nci bası. İstanbul 1940 Maarif Matbaası. 18 s. 4°. F. 12,5 kr.
 ————— : Avrupa. 2 nci Defter. İstanbul 1939 Devlet Basımevi. 17 s. 4°. F. 12,5 kr.
 ————— : 2 nci bası İstanbul 1942 Maarif Basımevi. 17 s. 4°. F. 12,5 kr.
 ————— : Amerika - Avustralya. 3 ncü Defter. İstanbul 1939 Devlet Basımevi.
 13 s. 4°. F. 10 kr.
 ————— : 2 nci bası. İstanbul 1943 Maarif Matbaası. 2 + 13 s. 4°. F. 12,5 kr.

⁷ Faik Reşit Unat'ı Kaybettik. Millî Kütüphane Haberler, Aylık Bülten. Yıl : 8, Sayı : 87 - 88, Nisan - Mayıs 1964.

MUALLİM almanağı. 1928-29. 1 nci sene. Tertibedenler: Faik Reşit[Unat]-İsmail Hakkı [Tonguç]. İstanbul 1928 Devlet Matbaası. 256 + 21 s. 3 resim, 1 hrt. 8°.

MUALLİM Yıllığı. 1929 - 30. İkinci sene : Tertibedenler : Faik REŞİT [UNAT] - İsmail Hakkı [TONGUÇ]. İstanbul 1929 Devlet Matbaası. 138s. 8°. 4 plânş. 1 harita.

“Türk Maarif Cemiyeti yayınlarından”

[UNAT], Faik R[eşit] : Resimli Coğrafya Defteri. Sınıf : III. İstanbul 1936 Türk Kitapçılığı L. Şirketi. 32 s. 8°. resimli. F. 16 kr.

————— : 2. bası 1935, 3. bası 1936 - 1937, 4. bası 1937, 5. bası 1938.

UNAT, Faik Reşit - Kâmil Su: Tarih. İlkokul IV. sınıf. İstanbul 1945 M. Eğitim Basımevi. 136 s. 8°. resimli, haritalı. F. 60kr. “İlkokul Kitapları [serisi]”

————— : 2. bası 1945, 3. 1947, 4. bası [1948], 5. bası 1949, 6. bası [1950], 7. bası [1951] 7. bası [1952], 8. bası [1952], 9. bası [1953].

————— : Tarih Dersleri. İlkokul IV. sınıf. İstanbul [1954] Ahmed Said Matbaası-Kanaat Kütüphanesi. 111 + 1 s. 8°. resimli, haritalı. F. 70 kr.

“Kanaat Yayınları, İstanbul”

————— : [2.bası d.t. 1955], [3. bası] 1956, [4. bası] 1957, [5. bası] 1958, [6. bası d.t.1959], [7. bası] 1960, [8. bası] 1960, [9. bası] 1961, [10. bası] 1961, [11. bası] 1962, [12. bası] 1963.

UNAT, Faik Reşit - Kâmil Su: Tarih. Sınıf V, fasikül 1. İstanbul 1946 M. Eğitim Basımevi. 48s. 8°. resimli, haritalı. F. 20 kr.

————— : fasikül: 11. İstanbul 1946. M. Eğitim Basımevi. 49 - 96 s. 8°. resimli, haritalı. F. 20 kr.

————— : fasikül: 111. İstanbul 1946 M. Eğitim Basımevi. 97 - 144 s. 8°. resimli, 1 hrt. 1 plân. F. 20 kr.

————— : fasikül: IV. İstanbul 1947 M. Eğitim Basımevi. 145 - 216 s. resimli, haritalı. 8°. F. 20 kr.

————— : 2. bası [1947], 3. bası [1948], 4. bası [1949], 5. bası [1950], 5. bası ? [1951], 6. bası [1952], 7. bası [1953].

————— : Tarih Dersleri. İlkokul V. sınıf. İstanbul [1954] Ahmed Said Matbaası-Kanaat Kütüphanesi. 142 + 1 s. 8°. resimli, haritalı. F. 90 kr.

“Kanaat Yayınları, İstanbul”

————— : [2. bası 1955], [3. bası 1956], [4. bası 1957], [5. bası] 1958, [6. bası] 1959, [7. bası] 1960, [8. bası] 1960, [9. bası] 1960, [10. bası] 1962, [11. bası] 1963.

UNAT, Faik Reşit : Tarih. Ortaokul 1. 7. bası. İstanbul 1940 Maarif Basımevi. 268 s. 8°. resimli 7 harita. F. 75 kr.

“Millî Eğitim Bakanlığı [yayını]”

————— : 8. bası 1941, 9. bası 1941, 10. bası 1941, 11. bası 1941, 12. bası 1945, 13. bası 1945, 14. bası 1947, 15. bası [1948], 16. bası 1949.

UNAT, Faik Reşit - Kâmil Su: Tarih Kitabı. Ortaokul 1. sınıf. İstanbul [1954] Ahmed Said Matbaası - Kanaat Kütüphanesi. 136 s. 8°. F. 135 kr.

“Kanaat Yayınları, İstanbul”

————— : [2. bası 1955].

UNAT, Faik Reşit - Kâmil Su: Tarih Kitabı. Ortaokul II. sınıf. İstanbul [1951] Türkiye Basımevi. 141 + 2 s. 8°. resimli, haritalı. F. 125 kr.

“OKUL Kitapları Türk Limited Şirketi [yayınları]”

————: İstanbul [1954] Ahmed Said Matbaası - Kanaat Kütüphanesi. 136 s. 8°. resimli, haritalı. F. 105 kr.

“Kanaat Yayınları, İstanbul”

————: İstanbul [1955] Kanaat Kütüphanesi 136 s. 8°. resimli, haritalı. F. 105kr.

UNAT, Faik Reşit - Kâmil Su: Tarih Kitabı. Ortaokul III. İstanbul [1951] Türkiye Basımevi. 216 s. 8°. resimli, haritalı. F. 170 kr.

“OKUL Kitapları Türk Limited Şti. [yayınlarından]”

————: İstanbul [1954] Ahmed Said Matbaası - Kanaat Kütüphanesi. 176s. 8°. resimli, haritalı. F. 170 kr.

II

TELİF, ÇEVİRİ, TERTİP, TOPLAMA, HAZIRLAMA

ABDÎ: Abdi Tarihi. Yayınlayan: Faik Reşit UNAT. Ankara 1943 Türk Tarih Kurumu Basımevi. XII + 78 + 1s. 8°. resimli. F. 100 kr.

“Türk Tarih Kurumu Yayınlarından, seri 11. Nu. 10”

BRULEY, Edouard-E. H. Dance: Bir Avrupa Tarihi, Önsöz : Prof. Fehmi Yavuz, (Çevri : Faik Reşit Unat). Leyden 1960 A. W. Sythoff. 88 s. 8°

“Avrupaya bakışlar : A serisi, kültür Nr. 3”

Not: Eserin başında; “Bu kitap eserin Fransızca metni esas tutularak İngilizce- siyle de karşılaştırmak suretiyle, Türk Tarih Kurumu üyelerinden, Gazi Eğitim Enstitüsü emekli Tarih öğretmeni Faik Reşit Unat tarafından hazırlanmıştır” kaydı bulunmaktadır. Bası, Avrupa Konseyi Kültür Ekspertleri komitesinin kararı gereğince biri türkçe olmak üzere yedi Avrupa dilinde yayınlanmıştır.

HİCRÎ Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu. Tertibeden: Faik Reşit Unat. (İstanbul) 1940 Maarif Matbaası. VIII + 63 s. 8°. F. 35 kr.

“Tarih Tetkikleri için Yardımcı Kitaplar No. 1”

————: 2. bası Ankara 1943 Maarif Matbaası. VIII + 108 s. 8°. F. 110 kr.

————: Genişl. 3 bası. Ankara 1959 Türk Tarih Kurumu Basımvei. XVI+175 s. 8°. 17 TL.

“Türk Tarih Kurumu Yayınlarından, seri: VII, No. 37”

ALİ Cevat [... - 1913]: İkinci Meşrutiyetin ilânı ve Otuzbir Mart hâdisesi. Ali Cevat Bey'in Fezlekesi. Yayına hazırlayan: Faik Reşit Unat. Ankara 1960 Türk Tarih Kurumu Basımevi. XX + 208s. 8°. 14 plâş (10 portre) 25 TL.

“Türk Tarih Kurumu Yayınlarından. seri II - No. 19”

SAUVAGET, Jean: İslâm dünyası kısa kronolojisi. Türkçeye çevirenler : Prof. Suut Kemal Yetkin - Faik Reşit Unat. Ankara [1951] Türkiye Matbaacılık ve Gazetecilik A.O. - Yeni matbaa. 47 s. 8°. 1 levha, 1 plâş. F. 75 kr.

"Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi yayınları: 1"

—————: Genişl. 2 nci bası. Ankara 1963 Ankara Üniversitesi Basımevi. 140 s.8°. 2 tablo. F. 5 L.

"Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi yayınlarından : XLIV"

İSMET İnönü, Biyografi. Toplayan: Faik Reşit Unat. Ankara 1945 Maarif Matbaası. 64 s. 8°. 1 resim.

"Ankara Halkevi, Dil ve Edebiyat Şubesi yayını. Büyük Boy, Nr. 29"

Not : Halkevlerinin 13. Kuruluş yıldönümünde Ankara Halkevinin kardeş Halk-evleriyle halkodalarına bir armağan olarak bastırılmıştır.

MAARİF Düsturu. Toplayan ve tertibeden : Faik Reşit [UNAT]. İstanbul 1927 [-1928] Millî Matbaa. 4+640 s. 8°.

"Maarif Vekâleti yayını"

Not: Merhumun ilk kalem tecrübesidir. Eserin önsözünden; dört cilt olarak tasarlandığı anlaşılmaktadır. Düsturun I nci cildini teşkil eden dört cüz:

Cüz I, 1-160 s. 1927 yılında

Cüz II, 161-320 s. ,, ,,

Cüz III, 321-480 s. ,, ,,

Cüz VI, 481-640 s. 1928 ,, yayınlanmıştır.

NEŞRÎ, Mehmed [... - 1520]: Kitâb-ı Cihannümâ. Neşri Tarihi. 1. Cilt Hazırlayanlar: Faik Reşit Unat - Doç.Dr.Mehmed A.Köymen. Ankara 1949 Türk Tarih Kurumu Basımevi. XVI + 419s. 8°. F. 25 L.

"Türk Tarih Kurumu Yayınlarından, seri III - No.2"

—————: 2. cilt, Ankara 1957 Türk Tarih Kurumu Basımevi. VIII + 421 - 843 s. 8°. F. 25 L.

"Türk Tarih Kurumu Yayınlarından, seri III - No. 2b"

III

KOMİSYON HALİNDE ÇALIŞILARAK HAZIRLANAN ESERLER VE ANSİKLOPEDİK ÇALIŞMALAR

ATATÜRK. İslâm Ansiklopedisi 10. fasikülünden ayrışması. 719 - 807 s. 4°. 16 Plânş. F. 200 kr.

"Millî Eğitim Bakanlığı Yayınlarından"

801 - 804 s. lar bibliyografya,

805 - 807 s. lar kronoloji.

Not: *Salih Omurtak, Hasan-Âli Yücel, İhsan Sungu, Enver Ziya Karal, Faik Reşit Unat, Enver Sökmen, Uluğ İğdemir* tarafından müştereken yazılmıştır.

ATATÜRK. Commission Nationale Turque pour l'UNESCO. Ankara 1963. Presses de L'Imprimerie de l'Université d'Ankara 255 + 2 s. 7 plânş. 8°.

Not : Atatürk'ün ölümünün 25. yıldönümü dolayısıyla UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun Fransızca, Almanca ve İngilizce olarak yayınladığı bu kitap, aslında İslâm Ansiklopedisinde (10. fasikül) de yayınlananıdır.

ATATÜRK. Turkish National Commission for U.N.E.S.C.O. Ankara 1963 Ankara University Press. 232 s. 7. Plânş. 8°.

— Atatürk'ün ölümünün 25 inci yıldönümü dolayısıyla yayınlanmış olup, yukarıda adı geçen kitabın İngilizce nüshasıdır. İngilizceye çeviri Londra Doğu Dilleri Türkçe Profesörü Dr. *Andrew J. Mango* tarafından yapılmıştır.

ATATÜRK. Türkische Nationale Kommission für U.N.E.S.C.O. Ankara 1963 Universitaets - Druckerei. 303 + 2. s. 14 plânş. 8°.

— Yukarıda adı geçen kitabın Almanca nüshasıdır. Almancaya çeviri, Münster Üniversitesinde Türkçe lektörü Bayan *Monika Rölling* tarafından yapılmıştır.

TANZİMAT 1. [Yayınhyan] : Maarif Vekâleti. İstanbul 1940 Maarif Matbaası. 1 plânş + 1026 s. 8. 67 s. resim. F. 350 kr.

“Tanzimatın 1. yüzyıldönümü münasebetiyle yayınlanmıştır”

— *Faik Reşit Unat - Selim Nüzhet Gerçek*. Tanzimat devri için bir bibliyografya. 979 - 990 s.

BAYAR, Mahmut Celâl. The Encyclopedia Americana. 1955, Vol 3, p 361.

— Makalenin altında imzası vardır.

KEMÂL Atatürk. The Encyclopedia Americana. Vol. 16, p. 346 - 347.

— Makalenin altında imzası var.

IV

TEBLİĞLER

ANONİM bir Tevarih-i Âl-i Osman nüshası hakkında, (VI. Türk Tarih Kongresi. Ankara, 20-26 Ekim 1961)

ATATÜRK'ün ailesi efradı ve kendisine karabet dereceleri. (V. Türk Tarih Kongresi. Ankara 12 - 17 Nisan. 1956) Türk Tarih Kurumu yayınlarından, IX. seri - No. 5. 733 - 737 s.

AVRUPA konseyince tarih öğretimi ve tarih ders kitapları hakkında alınan kararlar ve yapılan işler. (V. Türk Tarih Kongresi. Ankara 12 - 17 Nisan. 1956) T. Tarih Kurumu yayınlarından, IX. seri - No. 5. 695 - 701 s.

ETUDES récentes á propos de l'oeuvre et de la vie de Mehmed Neşri. London 1954 The Royal Asiatic Society. 204 - 205 s. Procée - dings of the twenty - third International Congress of Orientalists. Cambridge 21 st - 28 th August, 1954.

IMPORTANCE des archives de l'Empire Ottoman du point de vue des études. Actes du colleque International de Civilisations Balkaniques (Sinaia, Juillet 1962) 46 - 48 s.

KIRIM'ın Osmanlı idaresinden çıktığı günlere ait bir vesika: Necati Efendi Sefaretnamesi veya sergüzeştname. (3. Türk Tarih Kongresi. Ankara 15 - 20 Kasım 1943) Türk Tarih Kurumu Yayınlarından, IX. seri - No. 3. 367 - 374 s.

MİLLÎ Eğitim tarihimiz konusu üzerinde yapılması gerekli çalışmalar. (VII. Millî Eğitim Şûrası. Ankara, 5 Şubat 1962)

Not. Bu tebliğ, M. Eğitim Bakanlığınca bastırılmakta olan "Türkiye Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihî bir bakış" adlı eserinin -Önsöz-ünden sonra da yer alacaktır.

TÜRK Tarih Kurumu'nun 30. kuruluş yıldönümü ve 6. Türk Tarih kongresi. (VI. Türk Tarih Kongresi. Ankara, 20-26 Ekim 1961)

ONYEDİNCİ' ve onsekizinci yüzyıllarda Türk - Rus diplomatik ve kültürel münasebetlerini aydınlatan belgeler olarak sefaretnameler. (Sovyet Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü. Moskova, Ağustos 1962)

SELÂNİK'te Atatürk evinin tarihçesi hakkında araştırmalar. (VI. Türk Tarih Kongresi. Ankara, 20-26 Ekim 1961)

Yapılamamış bir tebliğ :

TÜRKİYE'de tarih ders araçları üzerinde çalışmalar. (VI. Türk Tarih Kongresi programında yazılı bulunan bu tebliğ, zaman yetersizliğinden yapılamamıştır).

V

ATLAS - HARİTA

İLKMEKTEP Atlası. [Hazırlayan] : Faik Reşit [Unat], İstanbul 1930 Kağıtçılık ve Matbaacılık Anonim Şti. 16 s. 4°.

TARİH Atlası. Faik Reşit Unat. İstanbul [1952] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. 8 + 48 s. 8°. F. 375 kr.
"Kanaat yayınları, İstanbul"

Not - ilk 8 sayfa Ahmed Said Matbaası.

———— : [2. bası.] İstanbul [1953] Kanaat yayını - Wien, Geographisches Institut. 4 + 48 + 4 s. 8°. F. 375 kr.

Not - M.Eğitim Bakanlığınca Orta Okullarla liseler için yardımcı ders aracı olarak kabul edilmiştir.

[3. bası, 1954]. [4. bası, 1955] [5. bası, 1956], [6. bası, 1957], [7. bası, 1958], [8. bası, 1959.]

TARİH Atlası. Genişl. basın [9. bası]. Faik Reşit Unat. İstanbul [1960] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. IV + 56 + IV s. 8°. F. 10 L.

"Kanaat Yayınları, İstanbul"

[10. bası, 1961] [11. bası, 1962] [12. bası, 1963]. [13. bası. 1964]

AFRİKA. 1: 10.000.000. [1962]. Afrika fizikî ve siyasî haritası. [Hazırlayan]: Faik Reşit Unat. Wien [1962] Geographisches Institut. 1 pf. 80.X 104cm. F. 12 L.

"Kanaat Yayınları, İstanbul"

Tamamlayıcı harita: [Afrika]1: 40.000.000. Eğriler, gölgeleme, Demiryollar. Yollar.

AMERİKA: Güney Amerika fizikî ve siyasî haritası. 1: 10.000.000. [Hazırlayan]

Faik Reşit Unat. İstanbul [1954] Kanaat Yayinevi - Wien, Geographisches Institut. 77 x 108 cm. F. 12 L. Milletlerarası sınır, Eğrili, gölgeleme. Demiryollar.

———— : [2. bası 1962].

AMERİKA: Kuzey Amerika fizikî ve siyasi haritası. 1: 10.000.000. [Hazırlyan] : Faik Reşit Unat. İstanbul [1954] Kanaat Yayınevi - Wien, Geographisches Institut. 77 X 108 cm. F. 12 L.

— Tamamlayıcı harita: Amerika Birleşik Devletleri 1:15.000.000. Milletlerarası sınır. Eğriler. Gölgeleme. Demiryollar.
 — : [2. bası, 1962].

ASYA: Fizikî ve siyasi haritası. -1: 10.000.000. Hazırlyan : Faik Reşit Unat. İstanbul [1954] Kanaat Yayınevi - Wien, Geographisches Institut. 1 pf. 110 x 120 cm. F. 15 L.

ASYA : Fizikî haritası. 1: 9.000.000. [Hazırlyan] : Faik Reşit Unat.

AVRUPA : Fizikî haritası. 1: 5.000.000. [Hazırlyan] : Faik Reşit Unat. İstanbul [1962] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. 1 pf. 110 x 120 cm. F. 15 L.

— Tamamlayıcı harita: Avrupa 1: 25.000.000. Eğriler, Gölgeleme. Demiryollar.
 — : [2. bas. 1962].

DÜNYA haritası. Siyasi. 1: 32.000.000. Hazırlyan : Faik Reşit Unat. İstanbul [1954] Kanaat Yayınevi - Wien Geographisches Institut. 1 pf. 68 x 111 cm. F. 12 L.

— Milletlerarası sınır, demiryollar.
 — : [2. bası, 1962]

DÜNYA haritası. Fizikî, 1: 32.000.000. [Hazırlyan] : Faik Reşit Unat. İstanbul [ts.] Kanaat Yayını - Wien Geographisches Institut. 1 pf. 80 x 110 cm. F. 12 L.

— Eğrili, gölgeleme.
 — : [Yeni bası 1962]

OKYANUSYA. Fizikî ve siyasi haritası. 1: 10.000.000. [Hazırlyan] : Faik Reşit Unat. İstanbul [1954] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. 1 pf. 105 x 75 cm. F. 12 L.

—Milletlerarası sınır. Eğrili. Gölgeleme. Demiryollar.
 — : [2. bası, 1962].

OSMANLI İmparatorluğu'nun büyümesi 1299 - 1699. 1: 6.000.000. [Hazırlyan]: Faik Reşit Unat. İstanbul [1962] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. 1 pf. 115. x 73 cm. F. 12 L.

- Milletlerarası sınır.

TÜRKİYE İller ve Yollar Haritası 1: 1.500.000. Hazırlyan : Faik Reşit Unat. İstanbul [1953] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. 1 pf. 115 x 73 cm. F. 12 L.

— Milletlerarası ve mülki taksimat sınırları. Yollar.
 — : [2. bası, 1962.]

TÜRKİYE Fizikî Haritası. 1: 500.000. Hazırlyan : Faik Reşit Unat. İstanbul [ts.] Kanaat Yayını - Wien, Geographisches Institut. 1 pf. 111 x 70 cm. F. 12 L.

— Tamamlayıcı harita: Türkiye, coğrafya bölgeleri 1: 4.500.000. Milletler arası ve mülki taksimat sınırlar. Demiryollar. Yollar. Eğriler. Gölgeleme.

— Yeni bası 1962

VI

SÜRELİ YAYINLARDAKİ YAZILARI

AYLIK ANSİKLOPEDİ (Server İskit)

- Agâh Efendi, Yusuf. c 2, 783
 Ahmed Resmî Efendi c 1, 99
 Anadolu ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyeti. c 1, 133
 Anayasamızın Tarihçiliği. c 1, 324
 Anayasamızın türkçeleştirilmesi. c 1, 294
 Ankara'nın Devlet merkezi oluşu. c 1, 197
 Arda, Hacı Âdil. c 1, 295
 Birinci Meşrutiyet. c 1, 232
 Cumhuriyet Halk Partisi. c 1, 41
 Duran, Faik Sabri. c 2, 427
 Erzurum Kongresi. c 1, 80
 Gazi Orta Öğretmen Okulu ve Eğitim Enstitüsü, c 2, 522
 Islahat Fermanı. c 1, 239
 İsmet İnönü. c 1, 141, 178
 Misakı Millî (Ahd-i Millî Beyannamesi). c 1, 92
 Mondros Mütarekesi. c 2, 567
 Mudanya Mütarekesi. c 1, 182
 Müdafaai Hukuk ve Parti Grubu. c 1, 25
 Necati Mustafa, Mustafa. c 1, 280
 Parti Bayrağı. c 2, 406
 Reisülküttab ve Hariciye Nazırlığı. c 1, 120
 Sadrazamlar ve Başvekiller. 1595
 Said Halim Paşa. c 1, 253
 Sivas Kongresi. c 1, 157
 Sungu, İhsan. c 2, 752
 Talât Paşa. c 2, 442
 Türkiye Büyük Millet Meclisinin kuruluşu. c 1, 381

BELLETEN

(Türk Tarih Kurumu)

ATATÜRK'ün II. Meşrutiyet İnkilâbının hazırlanmasındaki rolüne ait bir belge. c: XXVI, sayı: 102 (Nisan 1962) den ayrışım. 339 - 348 s. (iki fotokopi ile birlikte). 8°.

ATATÜRK'ün öğrenim hayatı ve yetiştiği devrin millî eğitim sistemi. c: XXVII, sayı: 108 (Ekim 1963) den ayrışım. 599 - 624 s. (5 s. resim). 8°.

ATATÜRK'ün toplamak istediği "Meclisi Müessisan". c: XXI, sayı: 83 (Temmuz 1957) den ayrışım. 483 - 487 s. 8°.

BAŞHOCA İshak Efendi. c: XXVIII, sayı: 109 (Ocak 1964) den ayrışım. 89-115 s. (4 fotokopi). 8°.

HASAN - Âli Yücel. c: XXV, sayı: 98 (Nisan 1961) den ayırmasım. 291-306 s. (1 resimle birlikte). 8°.

MÜVERRİH Mehmed Neşri'nin Eseri ve Hayatı Hakkında. c: XXI, Sayı: 82 (Nisan 1957) den ayırmasım. 295 - 300 s. 8°.

NEŞRÎ Tarihi Üzerinde Yapılan Çalışmalara Toplu Bir Bakış. c: VII, sayı:25 (Ocak 1943) den ayırmasım. 177 - 201 s. 2 plânş. 8.

PROFESÖR Dr. Gotthard Jäschke. C: XXVIII, sayı: 110 (Nisan 1964)'dan ayırmasım. I plân Ş. 3 s. 8°.

Not: Bu yazı, 8 Nisan 1964 günü, Faik Reşit Unat'ı kaybettiğimiz gün, 70 nci yıldönümünü idrâk eden bir dosta Tanrıdan uzun ömürler dileyen Unat'ın kadirşinas karakterini çok iyi sembolize eden bir veda mesajı niteliğindedir.

BİBLİYOGRAFYA. c: XXVII, sayı: 106 (Nisan 1963) den ayırmasım. 307-327 s. (son 8 sayfa fotokopi). 8°.

— Hüseyin: Bedâyi ül-Vekayi. Metni hazırlayan, redakte eden ve önsözü yazan A.S.Tveritinova, fihrist ve indeksi hazırlayan Y.A.Petrosyan. 2 cilt. Moskova 1961, Akdâmi Nauk SSSR Institut Karadov Azii.

BİBLİYOGRAFYA. c: XXVII, sayı: 106 (Nisan 1963) den ayırmasım. 327 - 332 s. 8°.

— Milletlerarası Birinci Türk Sanatlar Kongresine (Ankara 19 - 24 Ekim 1959) sunulan tebliğler.

— Prof. Suut Kemal Yetkin'in L'architecture turque en Turquie adlı eseri.

BİBLİYOGRAFYA. c: XXVII, sayı: 108 (Ekim 1963). 707 - 709 s. 8°.

— The Muslim and christian calendars, G.S.P. Freeman - Grenvill, London, Oxford University Press 1963, VIII + 87 s. 8°

BİBLİYOGRAFYA. C: XXVII, sayı: 109 (Ocak 1964) den ayırmasım. 173 - 176 s. 8°.

— Muzaffer Gökman. Atatürk ve Devrimleri Tarihi Bibliyografyası. İstanbul 1963 Millî Eğitim Basımevi. VI + 426 s. 8. F. 10 L.

"Millî Eğitim Bakanlığı, Atatürk serisi Nr.: 2"

BİBLİYOGRAFYA. c: XXVI, sayı 101 (Ocak 1962) den ayırmasım. 211 - 215 s. 8°.

— Wüstenfeld-Mahler sche Vergleichungs-Tabellen, zur muslimischen und iransichen Zeitrechnung, mit Tafeln zur Umrechnung orient-christlicher Ären. Dritte verbesserte und erweiterte Auflage der "Vergleichungs-Tabellen der mohammedanischen und christlichen Zeitrechnungs", unter Mitarbeit von Joachim Mayr, neu bearbeitet von Bertold Spuler. Wiesbaden 1961. Deutsche Morgenländische Gesellschaft in Kommission bei Franz Steiner G.m. b. h. 90 + 19 s. cedvel. 4°.

BİBLİYOGRAFYA. c:XXVI, sayı: 102(Nisan 1962)den ayırmasım. 409-412 s.8°

— Yosif Abgaroviç Orbeli: Sinkronistiçeskie Tablitsi Hıdjri i Yeveropyiskogo Letoiscisli miya. Sovyetler Birliği Bilimler Akademisi Şarkiyat Enstitüsü. Moskova 1961. 286 s.

DÜNYA GAZETESİ

Ihsan Sungu ve Halk Eğitimi. 11 Nisan. 1961

EĞİTİM DERGİSİ
(M.Eğitim Bakanlığı yayınları)

ATATÜRK'ün ilk öğretmeni Şemsi Efendi ve Okulu. c: 1, sayı: 3 (Mart 1963).
38 - 42 s.

EĞİTİM HAREKETLERİ DERGİSİ

MÜLKİYE Mektebinin Kuruluş Tarih ve Yıldönümü günü. sayı: 2 (Şubat 1955)
21 - 25 s.

SAYIN Ertuğ'a cevap. sayı: 5 (Mayıs 1955) s.31. (Mülkiye Mektebi hakkında).
TÜRKİYE'de Öğretmen Okullarının Kuruluşuna Toplu Bir Bakış. sayı: 3 - 7
(Mart - Temmuz 1955). 21 - 23, 26 - 29, 29 - 30, 27 - 30 s.

MESLEKİ VE TEKNİK ÖĞRETİM
DERGİSİ

NIŞ İslâhanesinin kuruluş tarihini aydınlatan bir belge. Yıl: 10, (Ağustos 1962)
sayı: 114. 5 - 6 s.

SİYASİ İLİMLER MECMUASI

"MÜLKİYE" hangi yılda, hangi ayın başında kuruldu?. c: XXIV, (ocak/
1955) no. 286. 365 - 369 s.

TARİH VESİKALARI
(M. Eğitim Bakanlığı)

AHMED III Devrinde Yapılmış Bir Önasya Haritası. c: 1, sayı: 2 den ayrıbasım. 3 s. 4° 1° harita.

AHMED III Devrine Ait Bir İslahat Takriri, Muhayyel bir mülâkatın zabıtları. c: 1, sayı : 2 den ayrıbasım. 15 (107 - 121) s. 4°.

AMASYA Protokolları. Yeni seri, c: 1, Mart - 1961, 3 (18) sayı. 359-365 s. 4°.
1 levha.

ANADOLU ve Rumeli Müdafaai Hukuk Cemiyetinin kuruluşuna ait vesikalar.
c:1, sayı:1 den ayrıbasım. 9 (1-9) s. 4°. 2 plânş, 2 levha.
c:1, sayı:2 den ayrıbasım. 9 (81-91) s. 4°. 7 plânş.
c:111, sayı:15 den ayrıbasım. 9 (161-170) s. 4°. 6 levha.

ATATÜRK'ün Ankara'ya gelişi. c: 2 sayı: 10'dan ayrıbasım. 12 s. 4°. 10 plânş.

ATATÜRK'ün askerlikten istifası ve Erzurum'da tevkifi teşebbüsü ile ilgili bazı vesikalar. Yeni seri, c:1 (Ağustos/1955) 1(16) sayı. 1-3 s. 4°. 3 levha.

ATATÜRK'ün askerlikten istifası ve Millî Savaşa millet ferdi olarak başlaması. c:1, sayı: 5 den ayrıbasım. 5 (321-325) s. 4°. 2 plânş.

EBEDÎ Şef Atatürk'ün Türk Dil Kurumu'na direktifleri. c: 2, sayı: 11'den ayrıbasım. 4 s. 4°. 6 plânş (Atatürk'ün 6 sayfa el yazısı fotokopisi).

HARB Tarihi Vesikaları Dergisi. 1-3 yıl (Eylül 1952-Aralık 1954) sayı: 1-10 Yeni seri, c:1, sayı: 1(16) (Ağustos/1955). 180 - 185 s. 4°.

HÜSREV Paşa Tarafından Bir Arz Tezkeresi. c: 1 (Şubat/1962) sayı: 5. 368-373 s. 4°.

KAPICIBAŞI Niş'li Mehmet Ağa'nın Moskova Sefaretnâmesi. c: 2, sayı: 10,11 ve 12 ci sayılardan ayrıbasım. 47 s. 4°.

KIRIM Tarihi veya Necati Efendi'nin Rusya Sefaretnamesi. c: 3, sayı: 13,14 ve 15. 60 - 68, 137 - 149, 222 - 229 s. 4°.

LOZAN Barış Andlaşmasının imzasına ait bazı vesikalar. c: 2, sayı: 7 den ayrıbasım. 14 s. 4°. 16 Plânş. 2 levha.

MUSTAFA Kemal Paşa'nın Başkumandanlığa tâyini ve kendilerine müşürlük rütbesiyle gazilik unvanı verilmesi hakkında bazı vesikalar. c: 2, Sayı: 8'den ayrıbasım 20 (81 - 100) s., 1 plânş, 3 levha. 4°.

MUSTAFA Kemal Paşa'ya 9. Ordu Kıtaatı Müfettişi sıfatıyla verilen vazife ve selâhiyetlere dair bazı vesikalar. C: 2, sayı: 12 den ayrıbasım. 9 s. 4°. 4 vesika.

SADRAZAM Kemankuş Kara Mustafa Paşa Lâyihası. c:1, sayı:6 (Nisan 1962). dan ayrıbasım 443 - 480 s. 4°.

ŞEHİDÎ Osman Efendi Sefaretnamesi. c:l, sayı: 1-5 den ayrıbasım. 57 s. 4°.

TÜRKİYE Büyük Millet Meclisi Hükümeti'nin kuruluşuna ait bazı vesikalar. c: 1, sayı: 6 dan ayrıbasım. 6 (401-406) s. 4°.

TÜRKİYE Büyük Millet Meclisinin 1. devresinde Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Gurubunun kuruluşuna ve çalışmalarına ait bazı vesikalar. c:3 sayı, 13'den ayrıbasım. 15 s. 4°.

TÜRKİYE Devletinin makarr-i idaresi Ankara şehridir. c: 2, sayı: 9 dan ayrıbasım. 5 s. 4° 7 plânş. 1 levha.

TÜRK COĞRAFYA DERGİSİ

MEMLEKETİMİZDE bir coğrafya cemiyeti kurma istekleri ve teşebbüsleri. Yılı:1 (1943), sayı: 1 den ayrıbasım. 7 s.

TÜRK DİLİ DERGİSİ

ATATÜRK'ün biyografisi ile ilgili bazı tarih ve belgeler hakkında. c: XII (Şubat/1963) sayı: 137. 239 - 242 s.

LÂTİN Alfibesinden Türk Alfibesine. c: 2 (Ağustos/1953) sayı: 23. 721-734 s.
NE Mutlu, Türküm Diyene. C: XIII(Kasım/1963) sayı: 146, 76 - 80 s.

ÖLÜMÜNÜN 25. Yıldönümünde: Atatürk'e şükran anıtı. c: XII (Mayıs/1963) sayı: 140, 409 - 411 s.

TÜRK harf devrimine ait hâtıralar ve yayınlar. C:3 (Ekim/1953) sayı: 25, 48 - 51 s.

TÜRK KÜTÜPHANECİLER DERNEĞİ BÜLTENİ

SELİM Nüzhet Gerçek, "Türk Kütüphaneciliğine hizmet edenler serisi" c: 2, sayı: 1 - 2, 1954. 40 - 43 s. 1 resim.

ULUS GAZETESİ

ATATÜRK ve tarih öğretimi. 29 Kasım. 1960

BUNA katıyen müsaade etmem... 19 Mayıs. 1962

İKİ tarih - Atatürk'ün İstanbul'dan ayrıldığı ve Samsun'a vardığı günler. 20 Mayıs. 1953

M. EĞİTİM Bakanı Hasan Âli Yücel. 3 Mart. 1961

"O'nun için söylenmiş olan en güzel söz...." 10 Kasım. 1960

ÖLÜMÜNDEN 15 Yıl sonra İhsan Sungu. 18 Nisan. 1961

TÜRK Biyografya Enstitüsü. 15 Temmuz. 1960

27 Mayıs İnkılabı ve Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü. 1 Temmuz. 1960

UNESCO HABERLERİ

MİLLÎ Eğitim Bakanı Hasan Âli Yücel. c: IV, (Mart/1961) sayı: 34. 18 - 19 s.

SOVYETLER Birliği, Macaristan ve Çekoslovakya'da yapılan seyahat ve kültür temasları. c: IV, (Mayıs-Agustos/1962) sayı: 48 - 51. 3 - 6 s.

ÜLKÜ DERGİSİ

LOZAN. sayı: 21 (Ağustos 1942). 9 - 11 s.

TÜRK yayın hayatına toplu bir bakış. sayı:3 (1 Kasım 1941) 25 - 26 s.

YENİ kitaplar. sayı:1 (1 Ekim 1941) s. 18.

23 Nisan 1920 tarihli iki gazete. sayı: 15 (1 Mayıs 1942) 10- 11 s.

YAKIN TARİHİMİZ

ANADOLU Hükümetinin Temsilcisi Refet Paşa İstanbul'da c: IV, 377-378 s.

YENİGÜN GAZETESİ

SIYASAL Bilgiler Fakültesinin kuruluş yıldönümü. 4 Aralık. 1958.

VI

YAYINLANMAK ÜZERE OLAN VEYA YAYINLANMAK
İÇİN HAZIRLANAN

ANKARA Erkek Öğretmen Okulu.

7 daktilo sayfası tutan bu incelemenin yayınlanıp, yayınlanmadığı tesbit edilememiştir.

DENİZ Harb Okulunun kuruluş tarihi.

9 daktilo sayfası tutan bu incelemenin. Donanma Dergisinde yayınlanacağı öğrenilmiştir.

HARB Okulumuzun kuruluş dönemine ait bazı belgeler ve düşünceler. 15 daktilo sayfası tutan bu incelemenin, Gnkur. Araştırma-Geliştirme Başk.lığı Dergisinde yayınlanacağı öğrenilmiştir.

OSMANLI sefirleri ve Sefaretnameleri.

Bir kaç forması basılmış olan bu eserin basılması, yeni sefaretnameler bulunduğu için durdurulmuş ve bu ilâveyi yapmak da maalesef mümkün olamamıştır. Eserin yakın bir gelecekte, Türk Tarih Kurumu yayınları arasında, Sayın Uluğ İğdemir'in bir önsözü ile yayınlanacağı beklenilmektedir.

TÜRKİYE Eğitim Sisteminin Gelişmesine Tarihî Bir Bakış.

M. Eğitim Bakanlığınca basılmakta olan bu eser, merhumun son aylarda üzerinde titizlikle durduğu kitabıdır.

